

Huksenortnet

OHCEJOGA GIELDA

ČOAHKKÁIGEASSU JA VÁSTÁDUSAT HÁMUSMUTTU
CEALKÁMUŠAIN JA OAIVILIIN.

Sisdoallu

1.	Bohtán cealkámušat	3
2.	Bohtán oaivilat	3
3.	Fingrid Oyj.....	3
3.1	Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat	3
4.	Lappi gádjunlágádus	4
4.1	Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat	4
5.	Lohpe- ja bearráigeahččodoaimmahat	4
5.1	Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat	4
6.	Bálgosiid ovttastus	10
6.1	Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat	10
7.	Inergia Oy.....	12
7.1	Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat	12
8.	Sámemusea Siida.....	14
8.1	Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat	14

1. Boahtán cealkámušat

- Fingrid Oyj 3.8.2026
- Lappi lihttu 6.8.2026 (ii cealkámuš)
- Lappi gádjunlágádus 16.7.2026
- Lohpe- ja bearráigeahččodoaimmahat 28.7.2026
- Bálgosiid ovttastus 7.8.2026
- Inergia 15.7.2026
- Sámemusea Siida 7.8.2026

2. Boahtán oaivilat

- Eai boahtán oaivilat

3. Fingrid Oyj

3.1 Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat

Cealkámušas gávnnavuvvo, ahte huksenortnegis čuoggás 7.4 § ii galggašii evttohit vuodđofierpmi rávdnjejohtasiid guoskevaš giddes uhcimus gaskkaid, daningo rávdnjejođasguovlluid ja huksenráddjehusguovlluid viidodagat molsašuddet dáhpháhusas nubbái. Huksejeddji galgá álo čielggadit rávdnjejohtasa guoski ráddjehusaid johtasa oamasteaddjis, ja Fingrida vuodđolinnjaid oasil bivdit rasttideaddjicealkámuša.

Lassin cealkámušas ávžžuhuvvo, ahte vuodđolinnjá stuorafápmojohtasat sirrejuvvojit teavsttas unna- ja gaskadási fápmolinjjáin, daningo daid teknikkalaš iešvuodát ja riekteváikkuhusat spiehkkašit mearkkašahtti ládje nuppiineaset.

Cealkámuša mielde čujuheapmi juogadanfierpmádaga oamasteaddji miehtamii ii heive vuodđolinnjaid rávdnjejohtasiidda ja sáhtá doalvut boastto ipmárdusaide. Maiddái geavahuvvon terminologijja (omd. rávdnjelinjjá, elrávdnjejođas, alla fápmojohtásat) galggašii harmoniseret ja čielggasmahttit.

Vástádus

Vuhtiiváldon huksenortnega evttohussii ja dárbblaš divvumat dahkkojuvvon. Huksenortnega logahahttivuođa dihte cealkámušas evttohuvvon fuomášumit leat čállon čoahkkáigeassun evttohussii.

4. Lappi gádjunlágádus

4.1 Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat

Cealkámušas Lappi gádjunlágádus fuomášuhtá ahte čáhcefuolahusa ordnema ektui Ohcejoga gieldda galgá sihkkarastit doarvái buori čáskadančázi oažžuma nu ahte guovlluguovdasaš iešvuodát váldojuvvojit vuhtii. Jos/go gieldda guvlui plánejuvvojit guovllut industriijai ja/dahje turismii, galgá guoskevaš guovllu čáhcefuolahusa viidodagas váldit vuhtii vejolaš gáibádusaid, mat leat biddjon čáhcegálđui automáhtalaš dollačáskadeami várás.

Vástádus

Ohcejoga gieldda čáhcefuolahusa lágideami ja lávvema ii sáhte huksenlága mielde giedahallat huksenortnegis.

5. Lohpe- ja bearráigeahččodoaimmahat

5.1 Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat

Kapihtalis 1.5 § livččii buorre dárkilmastit mávssolaš birrasa meroštallama, dahje čujuhit

huksenortnega čuoggái, mas dán kapihtalis namuhuvvon mávssolaš biras lea meroštallojuvvon dárkilabbot. Dasa lassin Lohpe- ja bearráigeahččodoaimmahat (LVV) gávnna, ahte seamma čuoggás huksenprošeakta (rakennushanke) sajis galggalii atnit tearpma huksenprošeakta (rakentamishanke) (omd. RakL 42 ja 48 §).

Vástádus

Huksenortnega válmmaštallanbargojoavkku oainnu mielde mávssolaš birrasa dárkkes ja dárkilis meroštallan lea hástaleaddji. Danne lea vuohkaseappot árvvoštallat juohke dáhpuhusa sierra, go dalle lea eiseválddis dárbbaslaš árvvoštallanfriddjavuođa. Dárkkes meroštallamii laktása riskka das, ahte meroštallama biirii gullevaš guovllut rivdet, lassánit dahje jávket. Dalle huksenortnega mearrádus sáhtášii šaddat ruossalas, čádjidahttin dahje boarásmuvvat. Huksenortnegis geavahuvvon meroštallan vástida lassin huksenlága 42 § 3 momeantta njuolgadusa. Dárbbu mielde huksenberráigeahčču bivdá cealkámušaid dáhpuhusgoavdásaš árvvoštallama doarjjan.

Tearbma huksenprošeakta (rakentamishanke) lea divvojuvvon huksenortnega evttohussii.

Mávssolaš birrasa meroštaladettiin huksenortnegis livččii buorre váldit vuhti Giieldalihtu mállehuksenortnega fuopmášupmi: Huksedettiin ođđa viesu dahje lasseviesu

dakkár huksenbáikái, man sajádatlávva lea leamaš fámus badjel 13 jagi, galgá čielggadit huksenbáikki vejolaš kulturárvvuid. Dasa lassin Lohpe- ja bearráigeahččodoaimmahat evttoha ahte huksenortnegis boadášii čielgasit ovdan ahte huksenlohpi dárbbášuvvo maiddái divodan- dahje nuppástuhttinbargguide, maiguin rievdaduvvo láva dahje lágaid vuodul suodjaluvvon dahje historjjálaččat dehe huksendáiddalaččat mávssolaš vistti vugiin, mii váikkuha vistti suodjalandássái dahje huksendáiddalaš árvui.

Vástádus

Badjel 13 jagi boares sajádatlávva ja dalle bohtán eavttut leat huksenlága paragrafas 56 §. Bargojoavkku oainnu mielde huksenortnegis ii leat dárbu geardduhit liiggás olu áššiid, mat leat juo huksenlágas ja huksenáššemearrádusčoakkáldagas. Huksenlobi dárbu suodjaluvvon, historjjálaš dahje huksendáiddalaččat mávssolaš báikkiide lea huksenlága 42 §:s sihke huksenortnega hápmosa čuoggás 7 §.

LVV gávnnahe cealkámušastis, ahte huksenortnethápmosa čuoggá 2.1 § galggašii dárkkáluhttit, ahte huksenbáikkis ii oaččo leat dulvvi, eanangahččama dahje njirrama várra.

Vástádus

Dárkilmáhtton huksenortnethápmosii

LVV:a cealkámuša mielde hápmosa čuoggás 2.2 § lobálaš huksenvuoigatvuohta 700 m² lávejuvvon guovllu olggobealde lea stuoris go veardida omd. dábálaččat almmolaš- ja sajádatlávvas čujuhuvvon huksenvuoigatvuođaide. Čuoggás ii leat maiddái sirrejuvvon huksenvuoigatvuohta ovdamearkan geavahanulbmila mielde.

Vástádus

Ohcejoga gieldda priváhta opmodagas leahkki giddodagat leat eanaš lárvejuvvon, earret luonddusuodjanguovllut (omd. Natura-guovllut).

Huksenortnega hápmosa mielde huksenvuoigatvuohta lea 20 % huksenbáikki viidodagas, goittotge eanemustá 700 m². 700 m² geardeviidodaga huksen gáibida nappo unnimustá meastá 3 600 m² huksenbáikki, nuba huksenbáiki galgá leat viehka stuoris. Huksensaji uhciimus viidodat galgá leat hápmosa ja evttohusa mielde 2000 m². Bargojoavkku oainnu mielde 700 m² huksenvuoigatvuohta ii leat oppalaččat liiggás stuoris iige dan leat dárbu sirret geavahandárkkuhusa mielde. Eanemus mearkkašahti ja mihtilmas fitnuin huksenbáikki vuhtiiválddedettiin huksenbarráigeahččoeiseváldi sáhtá geavahit dáhpáhusguovdásaš plánendárbbu árvvoštallama, dalle huksema eavttut bohtet huksenlága 46 § mielde.

LVV:a oainnu mielde čuoggás 3.1 § galggašii váldit vuhti dulvvevára lassin maid huksenlágas ásašuvvon njirrama dahje eananfierramavára (RakL 45.1 § 2 čuokkis).

Vástádus

Váldon vuhti huksenortnega evttuhussii.

LVV:a cealkámuša mielde hápmosa čuoggás 3.3 § lobálaš huksenvuoigatvuohta 700 m² bissovaš ássamii dárkkuhuvvon orrunvistebáikkis gáddeguovllus ja gáddeávadatguovllus lea mealgat stuoris go veardida ovdamearkka dihte dábálaččat almmolaš- ja sajádatlávás čujuhuvvon huksenvuoigatvuođaide.

Vástádus

Ohcejoga gieldda priváhta opmodagas leahkki giddodagat gáddeguovlluin ja gáddeavádagain leat eanaš lávvejuvvon, earret luonddusuodjalanguovllut (omd. Natura-guovllut). Huksenortnega hápmosa mielde huksenvuoigatvuohta lea 20 % huksenbáikki viidodagas, goittotge eanemustá 700 m². 700 m² geardeviidodaga huksen gáibida nappo unnimustá meastá 3 600 m² huksenbáikki, nuba huksenbáiki galgá leat viehka stuoris. Huksensaji uhciimus viidodat galgá leat hápmosa ja evttohusa mielde 2000 m². Bargojoavkku oainnu mielde 700 m² huksenvuoigatvuohta ii leat oppalaččat liiggás stuoris. Bistevaš ássamii lea láktasa dávjá dárbu hukset visttiid omd. luondduealáhuseid ollašuhhtima dihte. Eanemus mearkkašahti ja mihtilmas fitnuin huksenbáikki vuhtiiválddedettiin huksenbarráigeahččoeiseváldi sáhtá geavahit dáhpáhusguovdásaš plánendárbbu árvvoštallama, dalle huksema eavttut bohtet huksenlága 46 § mielde.

LVV:a cealkámuša mielde evttohusa čuoggás 3.4 § lobálaš 500 m² eará huksenbáikkiin gáddeguovllus dahje gáddeavádaga olggobealde lea stuoris veardidettiin ovdamearkka dihte dábálaččat almmolaš- ja sajádatlávás čujuhuvvon huksenvuoigatvuodaide.

Vástádus

Ohcejoga gieldda priváhta opmodagas leahkki giddodagat gáddeguovlluin ja gáddeavádagain leat eanaš lávvejuvvon, earret luonddusuodjalanguovllut (omd. Natura-guovllut). Huksenortnega hápmosa mielde huksenvuoigatvuohta lea 20 % huksenbáikki viidodagas, goittotge eanemustá 700 m². 700 m² geardeviidodaga huksen gáibida nappo unnimustá meastá 3 600 m² huksenbáikki, nuba huksenbáiki galgá leat viehka stuoris. Huksensaji uhcimus viidodat galgá leat hápmosa ja evttohusa mielde 2000 m². Bargojoavkku oainnu mielde 700 m² huksenvuoigatvuohta ii leat oppalaččat liiggás stuoris. Bistevaš ássamii lea láktasa dávjá dárbu hukset visttiid omd. luondduealáhuseaid ollašuhhtima dihte. Eanemus mearkkašahtti ja mihtilmas fitnuin huksenbáikki vuhtiiválddedettiin huksenberráigeahččoeiseváldi sáhtta geavahit dáhpáhusguovdásaš plánendárbbu árvoštallama, dalle huksema eavttut bohtet huksenlága 46 § mielde.

Cealkámušas LVV oaidná, ahte čuoggáin 3.6 § ja 4.9 § leahkki gaskaávžžuhus (50 m) galggalii guoskat maiddá luonddudilis leahkki gálduid, mat leat čáhcelága 2 logu 11 §:a vuodul suodjaluvvon smávvačáhceluonddutiipat.

Vástádus

Vuhtiiváldon ja lasihuvvon huksenortnega evttohussii.

LVV:a cealkámuša mielde hápmosa čuoggáin 4.2 § ja 4.6 § lobálaš vuollel 10 m²:a huksehusa dahje goavddi sajušteapmi sajádatlávás mearriduvvon huksenareála rájá badjel ii galggašii suovvat. LVV:a oainnu mielde ovddit čovdosat dárkkuhivčče dan, ahte huksenortnet manašii lávas čujuhuvvon huksema sajušteami stivrema meaddel. LVV oaidná, ahte vaikke huksenčuozáhahkii ii dárbbášuvvošiige huksenlohpi, de dat ii sáhte mearkkašit eará láhkaásaheami meattildeami. Ovdamearkka dihte AKL 58 § mielde huksenčuozáhaga ii oaččo hukset sajádatláva vuostásaččat. Huksen sajádatláva vuostásaččat eaktuda spiehkaseami AKL 58 § mieldásaš huksenráddjehusas. Dárbu spiehkasteapmái sáhtta nappo čuožžilit maiddá dilis, mas huksenlohpi ii dárbbášuvvo.

Vástádus

Vuollet 10 m²:a huksehusaid lobálašvuohta huksenguovlluid olggobeallái guoská hápmosis vuollet 10 m²:a huksehusaid dahje govddiid, ii viesuid. Dárkkuhussan ii leat garvit lávvenmearrádusaid, muhto čielggasmahttit huksehusa ja vistti earu huksenortnegis. Huksehusa meroštallan lea hápmosa čuoggás 1.6 §. Huksehussan meroštallojuvvojit hápmosa mielde geahppa ráhkadusat, mat eai leat liekkasisolerejuvvon ja mat sáhttet sirdojuvvot, nugo uhcit go 10 m² ja vuollet 4 m allosaš olgovisttit, šaddoviesut, stoahkanviesut, doapparsuojit sihke rusttegat nugo elerávdnjevisttit (puistomuuntamo) ja sullasaš servodattekniikalaš rusttegat. Dađi stuorát dahje buorebut rustejuvvon huksenčuožahagat livčče visttit, maidda guoská ee. lávas addojuvvon visttiid guoskevaš mearrádusat. Fámus leahkki lávain sáhtta leat ovdamearkka dihte lohpi hukset eanemusat 3 vistti. Bargojoavkku oainnu mielde hápmosis huksehussan meroštallojuvvon báikkiid dulkon vistin (ovdamearkka dihte vuollet 10 m² duhkoraddanstohpu dahje doapparsuodji) livččii govtoheapme ja dárbbasmeahttun. Huksenlága 17 § mielde huksenortnega mearrádusat eai oaččo leat giddodateaiggádii dahje eará vuoigatvuodáhálddašeddjiide govtoheamit.

LVV rávve dárkileabbo meroštallat čuoggás 6 § evttohuvvon álbmohuksehusa oasil, ahte huksenlohpi mearkkaša álbmohuksehusa, man sáhtta geavahit oktanaga unnimustá vihtta olbmo earet dáhphusráhkkanusa, mii dollojuvvo báikkistis eanemustá guokte mánotbaji.

Vástáduš

Dárkilmáhtton huksenortnethápmosii

LVV cealká čuoggás 6.1 § ahte tabealla lea eahpečielggas ja vuostálagaid huksenlágain.

Vástáduš

Tabealla hábmemat leat divvojuvvon čielgaseabbon evttohussii. Namuhuvvon guokte ruossalasvuoda silluid ja rusttegiin, maid sáhtta lihkahit, leat divvojuvvon evttohussii.

Cealkámušastis LVV ávžžuha suokkardallat evttohusa čuoggá 6.4 §, ahte livččiigo huksenortnegis buorre buktit ovdan, ahte álbmoliggenmašiinna sajušteamis ja giddemis vistti ráhkadusaide galgá váldit vuhti ránnjáide vejolaččat šaddi sparaideapmi, rungojiena ja olggobealde bahkkejeaddji šlápmaváikkuhusa. Maiddái

áibmoliggenpumpa kondensašuvdnačáhci ii oaččo dagahit vahága struktuvrraide iige birrasii.

Vástádus

Huksenláhka ja ee. Birasministeriija ásahusat vistti jietnabirrasis (796/2017) ja huksehusaid lávttasvuodateknihkalaš doaibmamis (782/2017) addet gáibádusaid ja mearrádusaid lávttasvuodateknihkalaš doaibmamis, jietnabirrasis ja rieja- ja sparaideameastadeamis. Bargojoavkku oainnu mielde huksenortnegis ii leat dárbu geardduhit liiggás olu áššiid, mat leat juo huksenlágas dahje huksenmearrádusčoakkáldagas. Dasa lassin šlápma vahágat gullet dávjá birasgáhtteneiseválddi doaibmaváldái.

LVV muittuha cealkámušastis hápmosa čuoggás 6.6 §, ahte LVV:ii galgá dahkat čáhcelága (Čáhceláhka 587/2011, 2 lohku 15 §) mieldásaš čálalaš almmuhusa mm. čázádaga rokkahemiin, johtasiid bidjamis čázádaga vuolil, ja eananávdnasiid váldimis čázádaga bodnis. Eará go unnit ájarokkiid roggamis galgá dahkat roggan almmuhusa čáhcelága 5 logu 6 §:a mielde.

Vástádus

Čáhcelága mieldásaš lobi dárbbus lasihuvvon huksenortnega evttohusa čuoggái 6.6 §.

Hápmosa čuoggás 7.2 § LVV oaivvilda, ahte dilálašvuodas, mas huksenbáikki dahje dan birrasa eana lea nuoskiduvvon dahje dan eahpiduvvo leat nuoskiduvvon, ferte árvvoštallat nuoskiduvvoma dássi ja leago dan dárbu buhtistit.

Vástádus

Nuoskkiduvvon eatnama guoski áššit leat váldon vuhtii ja dárkkáluvvan huksenortnetevttohussii cealkámuša mielde čuoggás 7.2 §.

Hápmosa čuoggás 8.4 § LVV oaivvilda, ahte juo huksema oktavuodas galgá ordnet giddodaga bázahusfuolahusa eaktudan sajít ja ráhkkanusat.

Vástádus

Čujuhusat bázahusásahussii lea lasihuvvon huksenortnega čuoggái 8.4 § cealkámuša mielde.

Lohkui 9 § hápmosis LVV bivdá váldit vuhti, ahte huksen- ja burginbázahusaid galgá vuosttažettiin atnit ávkin materiálan dahje muđui bázahuslága ovdasadjeortnega mielde. Huksenfidnus vástideaddji galgá plánat burginbargguid nu, ahte bázahusat šaddet nu uhcán go vejolaš, ávkkálaš huksenoasit ja ávdnasat váldojuvvojit atnui ođđasit ja mo daid sáhtá ávkkástallat, čielggaduvvojit ovddalgihti.

Burgima guoskevaš lohpeohcamušas dahje almmuhusas galgá almmuhit dieđuid šaddi bázahusain, daid sirremis sihke váralaš bázahusain dikšumis. Dárbbu mielde galgá maiddá čielggadit huksenguovllu vejolaš nuoskkiduvvoma. Viiddit burginbáikkiin galgá ráhkaduvvot burginplána, mas ovdanbuktojuvvojit burginbarggu dorvvolašvuodaordnemat, bázahusaid sirren, ávkkástallan ja giedahallan sihke vejolaš váralaš ávdnasat, dego asbeasta.

Burginbázahusat galget čoggojuvvot sierra ášahusaid mielde, ja ovdal loahppageahčadeami huksenbearráigehččui galgá doaimmahit čielggadusa bázahasaid ollašuhhton giedahallamis. Bázahusaid oažžu fievrredit dušše bázahusfuolahusregisterii dohkkehuvvon doaibmi, ja doalvumis galgá čuovvut sirdináššebábergeatnegasvuoda sihke seailluhit áššebáhpáriid lága gáibidan vuogi mielde.

Vástádus

Huksenlágas, eanangeavahan- ja huksenásahusas ja ee. ášahus huksema guoskevaš plánain ja čilgehusaid birra (216/2015, 14 §) ja ášahusas burginmateriála- ja huksenbázahusčáziid čilgehusas (1089/2024) ášahuvvo vistti burgimii guoskevaš meannudeamis, mearrádusain ja gáibiduvvon čilgehusain.

Bargojoavkku oainnu mielde huksenortnegis ii leat dárbu geardduhit viidát dakkár mearrádusaid, mat leat juo ášahuvvon huksenlágas ja huksema guoskevaš ášahusain. Dasa lassin bázahuslága mieldásaš áššit gullet birasgáhtteneiseválddi vuollái.

6. Bálgosiid ovtastus

6.1 Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat

Bálgosiid ovtastusa cealkámuša mielde Ohcejoga gieldda vuovdán ja láigohan viessosajiid luobahanáššebáhpáriin galggašii leat máinnašupmi ahte viessosadji lea boazodoalloguovllus ja earenoamážit boazodollui dárkkuhuvvon guovllus dahje sámiid ruovttuguovllus. Guovlu lea váldoáššis erenomážit boazodoalu várás oaivilduvvon guovlu ja doppe leahkki stáhta eatnama ii oaččo geavahit dan láhkai, ahte dat hehte boazodoalu mearkkašahkti láhkai.

Vástádus

Viessosajiid luobahanáššebáhpárat ja stáhta eatnamiid geavaheapmi eai gula gieldda huksenortnegis iige dain gula addit mearrádusaid dahje máinnašumiid huksenortnegis.

Bálgosiid ovtastusa cealkámuša mielde huksenbáikkiid sajušteami dáfus láva oppalašmearrádusaide galggašii lasihuvvot mearrádus: "Boazodoalloguovllus huksettiin galgá vuhtii váldit boazodoallolága 3 § dáhkiduvvon bohccuid friddja guohtunvuoigatvuohta." Lávamearrádusas galgá váldit vuhtii ahte BDL 31 § mielde eará go sámiiid ruovttuguovllus bohccuid galgá doallat nu ahte dat eai beasa gilvvagárddiide, fásta ássanviesuid šiljuide dahje eará sierra geavahussii dárkkuhuvvon guovlluide. Go lávvejuvvo boazodoalloguovllus, galgá bivdit guoskevaš bálgosis/ bálgosiin cealkámuša lávvea sierra muttuin sihke váldit vuhtii BDL 53 § mielasas ráđđádallangeatnegasvuođa.

Vástádus

Lávamearrádusat ja lávabargui guoskevaš meannudeapmi ii giedahallo huksenortnegis.

Cealkámuša mielde huksenortnega hápmosis čuoggás 4.9 § elliidsujiid ja - gárddiid sajušteami birra mearriduvvo, ahte "gažaldatvuloš guovlluid lassin maiddái boazogárddiid huksen sajádatlávaguovlluin lea gildojuvvon, jos guovlu ii namalassii leat čujuhuvvon dán geavahanulbmilii." Boazoáiddiid ja - gárddiid huksen sajádatlávaguvlui galggašii leat lobálaš almmá sierra čujuhuvvon dárkkuhusa haga, dasgo sáhtá leat vejolaš, ahte sajádatlávaguovllus leat juo dál boazoáiddit. Bálgosiin sáhtá maid leat dárbu hukset gárddiid, mat leat leat juogo sirdimis dahje bissovaččat, bohccuid čohkkemii ja sirdimii dihto guovlluin.

Vástádus

Mearrádusa ulbmilin lea čielggasmahttit, ahte sajádatlávás leahkki viessosaji galgá geavahit lávas čujuhuvvon ulbmila mielde sihke ovddalgihtii eastadit vejolaš ránnjávahágiid. Gielddus ii guoskka daid gárddiid, mat leat huksejuvvon ovdal mearrádusa dahje láva fápmuiboahitima. Ovttaskas bohcco doallan áiddis muhtun áigge ii gehččojuvvo bohccuid gárddis doallamiin.

7. Inergia Oy

7.1 Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat

Inergia Oy gávnna cealkámušastis, ahte huksenortnetevttohus lea ollislaččat bures válmmaštallon ja áigeguovdil. Huksenortnet doarju suvdilis huksema, birasárvvuid vuhtii váldima sihke buori eallinbirrasa ollašuhttima. Inergia evttoha goittotge muhtin čuovvovaš dárkkálmahttimiid servodatteknihkalaš infrastruktuvrra, fuolahussihkarvuota ja suvdilis eanageavaheami dáfus.

Cealkámušas Inergia Oy:a mielde huksenortnega ulbmiliidda galggašii lasihuvvot ee. giellastrategiija ulbmiliid doarjaleaddji oaidnu suvdilis eanageavaheamis, eallinfámolašvuodas ja fuolahussihkarvuodas. Huksema guoskevaš čovdosat galggašedje vejolašvuodaid mielde vuodđuduvvat dálá servodatteknihkalaš infrastruktuvrii. Huksenprošeavttaid árvvoštallamis livččii vuogálaš geahčadit molssaeavttuid ollisvuhtan nu ahte váldá vuhtii earret eará goluid, doaibmama, fuolahussihkarvuota ja guhkesáiggeváikkuhusaid. Inergia oainnu mielde huksenortnet galggašii ovddidit energijavuogádagaidda ollislaš beavttu ja servodatráhkadusa dáfus suvdilis gárganeami teknologijaneutrálalaččat. Energijabeaktivuota árvvoštallamis ii galggašii cealkámuš mielde dorjjodit dušše ovttaskas rehkenastojuvvon dovddaldatloguide, muhto váldit vuhtii maid vuogádatdásiid váikkuhusaid. Huksenortnegis gieđahallojit mánggat ovttaskas energijáčovdosat, man geažil maid guovlluguovdasaš gáiddusliggenfierpmádaga ávkinatninvejolašvuota árvvoštallan livččii vuodustallon.

Vástádus

Huksenlobi miediheami eavttut ja ráhkadussii ásahuvvon gáibádusat bohtet huksenlágas, iige huksenortnegis leat vejolaš addit mearrádusaid ovdamearkka dihti ráhkadusas geavahuvvon energijahámiin dehe energijavuogádagaidda beaktivuodas. Maiddái omd. gáiddusliekkasfierpmádahkii searvama ii leat vejolaš mearridit huksenortnegis. Huksenlága 17 § mielde huksenortnega mearrádusat eai oaččo leat giddodateaiggádii dahje eará vuoigatvuota doalaheaddjái govttoheamit.

Inergia Oy:a cealkámuša mielde huksenortnega evttohusas čuoggás 7.4 § evttuhuvvon elrávdnjefierpmádagaidda uhcimusgaskkat leat dárbbášlaččat. Inergia Oy evttoha goittotge suddjengaskkaide ja mihtidanvuohkái nuppastusaid.

Vástádus

Gaskkaide dahkkon nuppástusat huksehusortnegii (gč. maiddái Fingrid Oyj:a cealkámuš ja vástádus).

Cealkámušas Inergia Oy ovdanbuktá dárkkálmahttima hápmosa čuoggái 7.4, man mielde elrávdnjelinnjáid jođasguovllus huksen, vuorkun, bájkká dahkan, látnan dahkan, roggan, ja eará doaimmat mat sáhttet váikkuhit fierbmi geavaheapmái ortnegisdoallamii dahje dorvvolašvuhtii guoskevaš doaimmat gáibidit gulahallama fierbmeeaiaggádiin ja dárbbu mielde fierbmeeaiaggáda cealkámuša dahje miehtama ovdalgo doaibmabidju čađahuvvo. Fápmojohtasa rasttideami oktavuodas, dego geainnu, čuovgasáiggu, čáhcebohcci dahje eará huksehusa báikái bidjamis ruossalassii fápmolinnjáin galgá ohcat fierpmehálddašeaddjis rasttildancealkámuša.

Vástádus

Huksenortnegahápmosis seamma čuoggás leat addojuvvon gaskaávžžuhusat huksenbáikkis ja ahte uhcimus gaskaávžžuhusa spiehkaseapmi gáibida juohkinfierpmádaga eaiaggáda miehtama. Bájkká dahkan, lánaid čohkken, roggan, čuovgasáigu ja čáhcebohccit eai dábálaččat gula huksenbearráigeahččaneiseválddi váldái, nu ahte daidda ii leat bargojoavkku oainnu mielde dárbu ja vejolašvuohta addit mearrádusaid.

Čáhcefuolahusas Inergia Oy gávnnahe cealkámušastis, ahte huksenortnegis galgá deattuhit laktásangeatnegasvuoda čáhcefuolahusfierpmádahkii.

Vástádus

Huksenortnega hápmosa meroštallamiin čuoggás 1.6 § ášši lea máinnašuvvon iige bargojoavkku oainnu mielde leat dárbu álgit geardduhit ášši, vai huksenortnet bissu čielggasin ja doarvái oanehažžan. Laktásangeatnegasvuohta lea maid huksenbearráigeahčči bargiin dieđus go sii gieđahallet lohpeohcamušaid.

Eananvuollásaš infrastruktuvrra čielggadan- ja huksengeatnegasvuodas Inergia Oy cealká, ahte huksenortnegis livččii vuodustallon sealluhit ja dárbbu mielde dárkkálnuhttit prinsihpa, man mielde huksenbáikkis ja dan lagašvuodas leahkki eananvuollásaš johtasat, kábelat ja eará fierpmádagat čielggaduvvojit plánema oktavuodas ovdal go huksen dahje rogganbarggut álggahuvvojit. Struktuvrraid, rusttegiid, govddiid, olgožiid, bájkká huksen ja eará ráhkadusaid sajušteamis galgá sihkkarastit, ahte dat eai headuš dálá jođas-, kábel-, čáhce-, kloáhka- dahje eará

fierpmádatstruktuvrraid eaige daid geavahan-, bajásdoallan- dahje divodanvejolašvuodaid.

Vástádus

Cealkámuša mielde ášši lea dárkkálmuhhton huksenortnega evttohussii čuokkis 1.5 §.

8. Sámemusea Siida

8.1 Čoahkkáigeassu cealkámuša sisdoalus ja vástádusat

Sámemusea siidda cealkámuša mielde huksenortnega hápmosa čuoggás 1.1 § leat logahallon muhtun huksemii guoskevaš mearrádusat. Listui lea buorre lasihit kulturbirrassa guoskevaš lágaid, dego láhka huksenárbbi suodjaleamis, girkoláhka, láhka ortodoksalaš girkus ja dološmuitolága.

Vástádus

Evttohussii lasihuvvon kulturbirrassa guoskavaš lágat nu mo cealkámušas lea evttohuvvon čuoggái 1.1 §.

Cealkámuša mielde evttohusa čuoggá 1.5 § máinnašupmi prošeavtta álggaheaddji čielggadandárbbus sierra beliid cealkámušdárbbuin sáhtálii čielggasmahttit hápmái "Go huksenprošeakta dahje doaibmabidju sajáiduvvá mávssolaš birrasii, suodjaluvvon báikái, suodjalanguvlui dahje eará vástideaddji guvlui, berre prošeavtta álggaheaddji ovdal doaibmabidjui álgima čielggadit ovttas huksenberráigeahččaneisevállddiin iešguđet oassebeliid cealkámušdárbbuid ja doaibmabiju vejolaš ráddjejeaddji dahkkiid."

Vástádus

Huksenberráigeahčču geahččá juohke dáhpháhusas sierra cealkámušdárbbu lohpeohcamuša giedahallama oktavuodas, dego buot eará lohpeohcamušain ovdal lohpeimearrádusa, iige ášši leat bargojoavkku oainnu mielde dárbu deattuhit huksenortnegis. Dasa lassin galgá váldit vuhtii huksenlága ulbmiliid, mas byrokratiija lea geahpeduvvon nu ahte uhcit fidnut eai dárbbas ohcat lobi. Mávssolaš birrasii dahje suodjaluvvon guvlui dahkkojuvvon doaibmabijut dárbbahit goittotge huksenlobi RakL 42 § ja huksenortnega 7 § evttohusa mielde. Huksenberráigeahčču dahká huksema rávvema RakL 103 § mielde.

Siidda oainnu mielde evttohusa čuoggái 6.3 § livččii buorre lasihit máinnašumi:
Beaivvášenergiijavuogádagaid bidjamiin ii oaččo dagahit suodjalančuožáhagaid árvvuid
mearkkašahhti heajuidahtama. Čuoggás 6.12 § leahkki cealkka hápmái “eai oaččo
heajosmahttit mearkkašahhti láhkai giligova, duovdaga dahje čuožáhaga iešvuodaid.”.
Čuoggái 7 § livččii buorre lasihit Giieldalihttu mállehuksenortnega čuoggá 25 §.

Vástádus

Čuoggáide 6.3 §, 6.12 § lasihuvvon máinnašumit ja divvumat cealkámuša mielde.
Giieldalihttu mállehuksenortnega čuoggái 25 § vástta LVV:a vástádusas guoski mávssolaš
birrasiid. Lasihuvvon evttohussii ođđa čuokkis 7.5 §.